

Průzkum mezi podniky v Moravskoslezském kraji 2006

Dílčí deskriptivní analýza výsledků průzkumu za sektor

Doprava, skladování a spoje (sekce I)

KOMPETENCE
EQUAL

RPICvip
REGIONÁLNÍ PORADENSKÉ A INFORMAČNÍ CENTRUM

REGIONÁLNÍ
ZAMĚSTNANECKÁ
AGENTURA

OBSAH

1. KONCEPT A CÍL ANALÝZY	1
2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O RESPONDENTECH	2
3. PŘIJÍMÁNÍ NOVÝCH ZAMĚSTNANCŮ	4
4. HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI NOVÝCH PRACOVNÍKŮ	5
5. PROBLÉMY S PŘIJÍMÁNÍM ZAMĚSTNANCŮ	6
6. OČEKÁVÁNÍ ZMĚNY POČTU ZAMĚSTNANCŮ	8
7. ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ	9
8. ROZVOJ KOMPETENCÍ ZAMĚSTNANCŮ	11

Zpracováno v rámci projektu „Equal – Kompetence pro trh práce“

Tento projekt je financován Evropským sociálním fondem EU a státním rozpočtem České republiky

1. KONCEPT A CÍL ANALÝZY

Tato sektorová analýza za **sektor Doprava, skladování a spoje** (sekce I podle OKEČ) je jednou díličí analýz, které byly zpracovány z výsledků Průzkumu mezi podniky v Moravskoslezském kraji 2006 uskutečněném v rámci projektu „Equal-Kompetence pro trh práce“.

Průzkum proběhl v lednu až červnu 2006 mezi celkem 1 346 podniky se sídlem v Moravskoslezském kraji a jeho cílem bylo zjistit stav a záměry podniků v oblasti rozvoje lidských zdrojů. V těchto podnicích bylo zaměstnáno v době provádění průzkumu celkem 148 845 zaměstnanců.

Z důvodu obsáhlosti získaných dat, zabezpečení jejich reprezentativnosti a přehlednosti, byly výstupy průzkumu zpracovány do následujících díličí analýz:

SEKTOROVÉ ANALÝZY:

A+B	Zemědělství, myslivost, lesnictví + Rybolov a chov ryb
C	Těžba nerostných surovin
D	Zpracovatelský průmysl
DA	Výroba potravinářských výrobků a nápojů; tabákových výrobků
DB	Výroba textilních a oděvních výrobků
DC	Výroba usní a výrobků z usní
DD	Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku
DE	Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; Vydavatelství a tisk
DG	Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken
DH	Výroba pryžových a plastových výrobků
DI	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
DJ	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků
DK	Výroba a opravy strojů a zařízení j.n.
DL	Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení
DM	Výroba dopravních prostředků a zařízení
DN	Zpracovatelský průmysl j.n.
E	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody
C+D+E	Průmysl
F	Stavebnictví
G	Obchod; Opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
H	Ubytování a stravování
I	Doprava, skladování a spoje
K	Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti

TERITORIÁLNÍ ANALÝZY:

okres Bruntál
okres Frýdek-Místek
okres Karviná
okres Nový Jičín
okres Opava
okres Ostrava-město

TÉMATICKÉ ANALÝZY:

Přijímání a hodnocení nových zaměstnanců
Obtížně hledané profese
Školení a vzdělávání zaměstnanců
Rozvoj kompetencí zaměstnanců

Jednotlivé analýzy jsou k dispozici ke stažení na internetových stránkách Portálu zaměstnanosti a adaptability v Moravskoslezském kraji www.rza.cz (přímý odkaz <http://resa.rza.cz> sekce „Analýzy a soubory ke stažení“)

Zpracovatelé průzkumu a analýz děkují všem respondentům průzkumu za poskytnuté údaje a názory.

Redakční rada analýz:

RPIC-ViP, s.r.o.:	Ing. Marek Gavenda, Mgr. Jan Havlena, Ing. Ondřej Ledvoň, Ing. Petra Adásková
Ekonomická fakulta VŠB-TUO:	Doc. RNDr. Milan Šimek, Ph.D., Doc. Ing. Jaromír Gottvald, CSc.
Vysoká škola podnikání, a.s. / Svět vzdělávání:	RNDr. Vladimír Krajčík, Ph.D.

Kontakt a další informace:

RPIC-ViP, s.r.o., Výstavní 2224/8, 709 00 Ostrava, www.rpic-vip.cz, www.rza.cz, www.mamenato.cz
Ing. Marek Gavenda, tel. 596 611 953, e-mail: gavenda@rpic-vip.cz

2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O RESPONDENTECH

Pro srovnání s jinými sektory je v následujících tabulkách a grafech uvedeno srovnání výsledků sektoru Doprava, skladování a spoje (sekce I) s výsledky sektoru zpracovatelský průmysl (sekce D), ve kterém bylo v celém průzkumu nejvíce respondentů.

1) Ze sektoru doprava, skladování a spoje (sekce I dle OKEČ) bylo ve zkoumaném vzorku celkem 60 respondentů, kteří zaměstnávali v době provádění průzkumu 7 809 zaměstnanců.

2) V sektoru doprava, skladování a spoje převládaly ve vzorku firmy se sídlem v okresech Frýdek-Místek a Ostrava-město, které rovněž zaměstnávaly nejvíce zaměstnanců.

Tab. 1 Rozdělení respondentů sektoru I podle okresů

Okres	Počet firem	Zaměstnanců
Bruntál	4	58
Frýdek-Místek	21	1 331
Karviná	3	496
Nový Jičín	7	198
Opava	11	846
Ostrava-město	14	4 880
Celkem	60	7 809

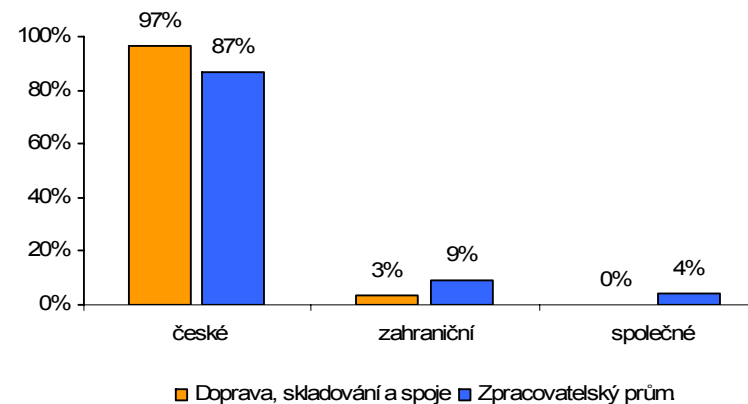
3) Ve vzorku sektoru doprava, skladování a spoje převládaly zejména malé firmy do 49 zaměstnanců, nicméně záměrem průzkumu bylo zaměřit se na všechny významné zaměstnavatele v kraji, proto nejvíce zaměstnanců v tomto vzorku respondentů zaměstnávaly velké a střední firmy.

Tab. 2 Rozdělení respondentů sektoru I podle velikostních skupin

Velikostní skupina	Počet firem	Zaměstnanců
1-9	9	44
10-49	36	683
50-249	10	1 020
nad 250	5	6 062
Celkem	60	7 809

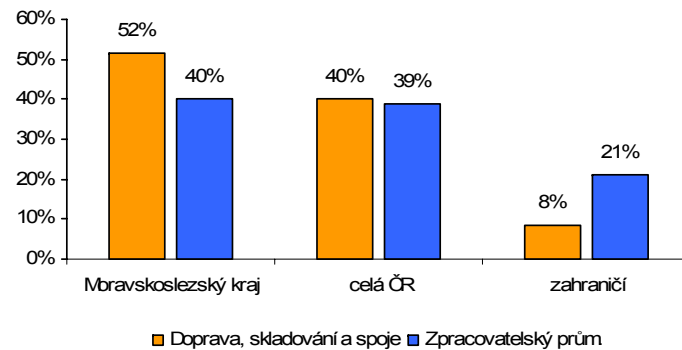
4) Téměř všechny firmy ve zkoumaném vzorku ze sektoru doprava, skladování a spoje byly v českém vlastnictví. Podíl zastoupení zahraničního kapitálu byl v porovnání se zpracovatelským průmyslem výrazně nižší (13% zastoupení zahraničního kapitálu u zpracovatelského průmyslu).

Graf. 1 Vlastnická struktura respondentů

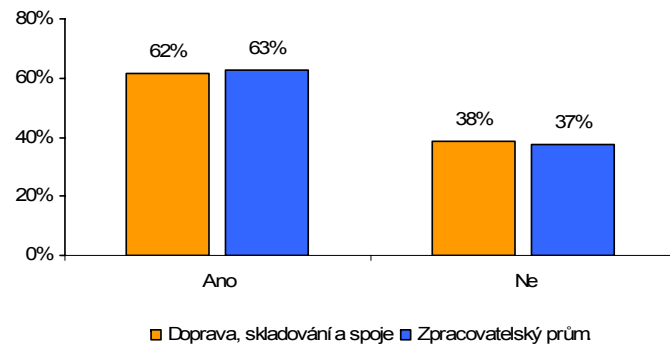

5) Z pohledu lokalizace hlavních zákazníků, respondenti uváděli, že jejich tržby jsou realizovány zejména u českých zákazníků – převážně v Moravskoslezském kraji. Většina respondentů (62%) respondentů realizuje své zakázky také u zahraničních partnerů, nicméně ty nejsou nejdůležitějším zdrojem tržeb.

Graf. 2 Lokalizace hlavních zákazníků respondentů

Graf. 3 Export respondentů

3. PŘIJÍMÁNÍ NOVÝCH ZAMĚSTNANCŮ

6) Téměř 90% respondentů ze sektoru doprava, skladování a spoje přijalo v posledním roce nové zaměstnance, což je více než u firem ve zpracovatelském průmyslu. Z firem, které v tomto sektoru přijaly nové zaměstnance, přijala absolventy zhruba třetina, což je o méně ve srovnání s dalšími firmami zpracovatelského průmyslu (53%).

Tab. 3 Přijímání nových zaměstnanců v předešlých 12 měsících

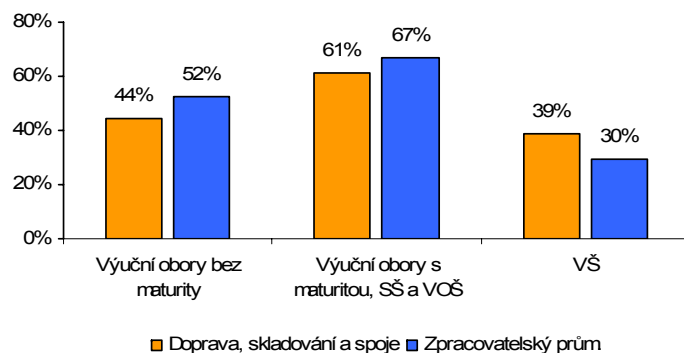
	Doprava, skladování a spoje		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	53	88,3%	520	84,1%
ne	7	11,7%	98	15,9%
Celkem	60	100,0%	618	100,0%

Tab. 4 Byli někteří z nově přijatých zaměstnanců absolventi?

	Doprava, skladování a spoje		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	18	34,0%	273	52,5%
ne	35	66,0%	247	47,5%
Celkem	53	100,0%	520	100,0%

7) Firmy, které přijaly v posledních 12 měsících absolventy, přijímaly především absolventy z výučních oborů s maturitou a středoškoláky.

Graf. 4 Jaké typy absolventů respondenti v uplynulých 12 měsících přijali

8) Z firem, které přijaly v posledních 12 měsících nové pracovníky, přijalo přes 80% uchazeče registrované na úřadech práce. Podíl těchto firem je srovnatelný se vzorkem respondentů zpracovatelského průmyslu.

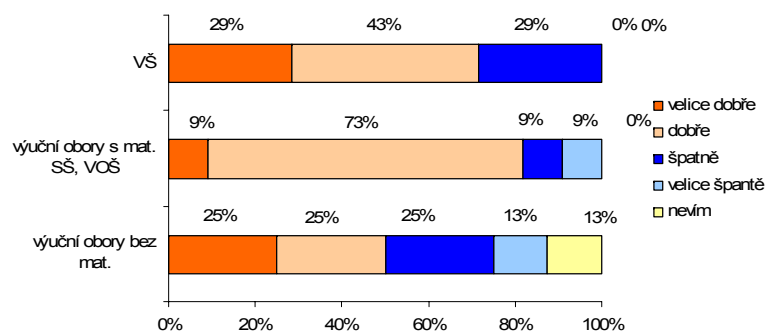
Tab. 5 Byli někteří z nově přijatých zaměstnanců uchazeči z úřadů práce?

	Doprava, skladování a spoje		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	43	81,1%	408	78,5%
ne	10	18,9%	112	21,5%
Celkem	53	100,0%	520	100,0%

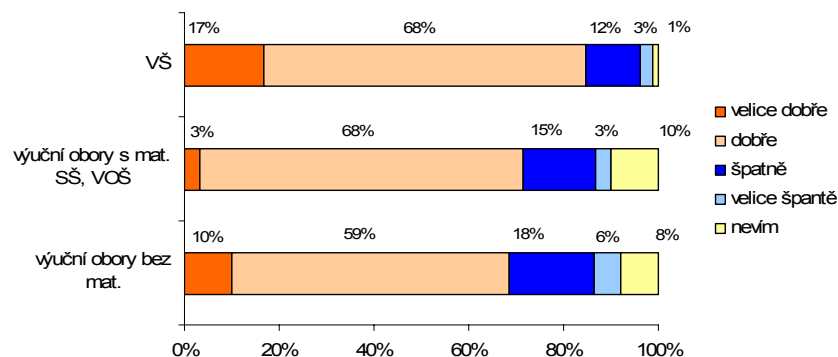
4. HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI NOVÝCH PRACOVNÍKŮ

9) U respondentů ze sektoru doprava, skladování a spoje převládá spokojenost s profesní připraveností absolventů. Největší spokojenost je zejména u absolventů výučních oborů s maturitou a středoškoláků. Ve srovnání s jinými sektory jsou respondenti z odvětví doprava, skladování a spoje více kritičtí k profesní připravenosti vysokoškoláků a výučních oborů bez maturity.

Graf. 5a Spokojenost s profesní připraveností absolventů – doprava, skladování a spoje (I)

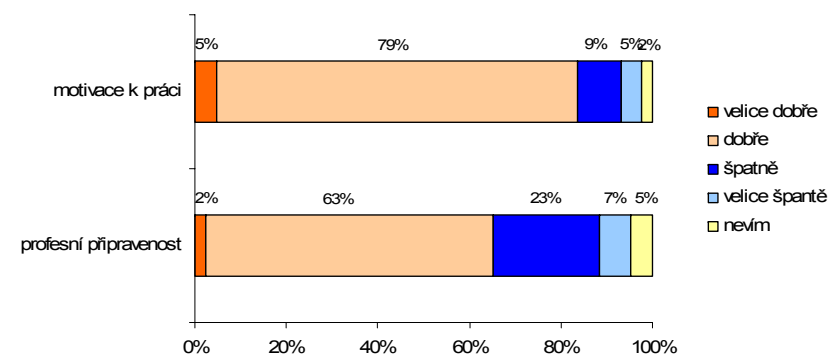

Graf. 5b Spokojenost s profesní připraveností absolventů – zpracovatelský průmysl (D)

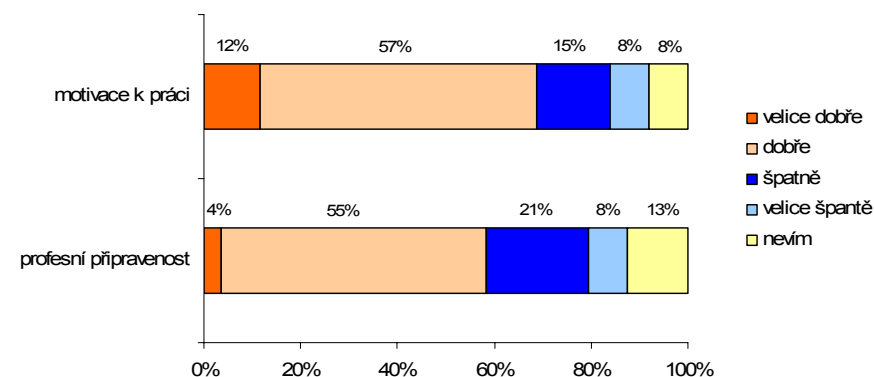

10) Co se týče uchazečů z evidence úřadů práce, je motivace k práci hodnocena o něco lépe než jejich profesní připravenost. S motivací je spokojeno 84% respondentů sektoru doprava, skladování a spoje (více než u zpracovatelského průmyslu – 69%) a s profesní připraveností 65% dotazovaných (opět více než u zpracovatelského průmyslu – 59%).

Graf. 6a Spokojenost s profesní připraveností a motivací uchazečů z ÚP - doprava, skladování a spoje (I)

Graf. 6b Spokojenost s profesní připraveností a motivací uchazečů z ÚP - zpracovatelský průmysl (D)

5. PROBLÉMY S PŘIJÍMÁNÍM ZAMĚSTNANCŮ

11) Přibližně polovina firem ze sektoru doprava, skladování a spoje narazilo v posledním roce na problém s hledáním nových zaměstnanců pro svá existující volná pracovní místa. Ve srovnání s respondenty ze zpracovatelského průmyslu je tento problém mírně nižší (56% respondentů ze zpracovatelského průmyslu).

Tab. 6 Měli jste v posledních 12 měsících problém s hledáním vhodných zaměstnanců?

	Doprava, skladování a spoje		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj.%	Počet firem	tj.%
ano	32	53%	345	56%
ne	28	47%	272	44%
Celkem	60	100%	617	100%

12) Respondenti se potýkali s nedostatkem vhodných pracovníků zejména u obsluhy strojů a zařízení (KZAM 8). V době provádění průzkumu uváděli respondenti aktuální potřebu obsazení 84 volných pracovních míst v této kategorii zaměstnanců. Za touto kategorií byly nejvíce nedostatkové profese u technických pracovníků (KZAM3).

Tab. 7 Problém s hledáním vhodných zaměstnanců podle KZAM

KZAM	Doprava, skladování a spoje			Zpracovatelský průmysl		
	Četnost	Podíl % *	Potřeba míst **	Četnost	Podíl % *	Potřeba míst **
1 Zákodárci, vedoucí a řídicí prac.	1	3,1%	0	20	5,8%	23
2 Vědečtí a odborní duševní prac.	2	6,3%	0	80	23,2%	148
3 Techničtí, zdravot., pedagog. prac. a pracovníci v příbuz. oborech	8	25,0%	15	109	31,6%	137
4 Nižší administrat. prac. (úředníci)	1	3,1%	1	18	5,2%	19
5 Provoz. prac. ve službách a obch.	2	6,3%	7	14	4,1%	5
6 Kvalif. děl. v zeměd., les. a příbuz. oborech (kromě obsl. strojů a zaříz.)	0	0,0%	0	0	0,0%	0
7 Remes. a kvalif. výrobci, zpracovatel., opraváři	5	15,6%	5	345	100,0%	783
8 Obsluha strojů a zařízení	25	78,1%	84	68	19,7%	274
9 Pomocní a nekvalifikovaní prac.	1	3,1%	0	1	0,3%	0
Celkem			112			1 389

* Podíl = Četnost výskytu problému s hledáním zaměstnanců / Počet respondentů, kteří uvedli, že měli problém s hledáním vhodných zaměstnanců (v %)

** Vzhledem k tomu, že jen určitá část respondentů uváděla aktuální potřebu pracovních míst v době provádění průzkumu, je nutné tuto informaci brát jen jako orientační.

13) V následujících tabulkách jsou uvedeny četnosti odpovědí (tj. kolik respondentů uvedlo, že obtížně hledá příslušnou profesi) a aktuální potřeba míst v době provádění průzkumu u jednotlivých profesí podle 4-místných KZAM v sektoru doprava, skladování a spoje. Barevně jsou označeny ty profese, jejichž četnost výskytu v odpovědích respondentů nebo aktuální potřeba v průběhu průzkumu přesáhla hodnotu 5.

Tab. 8 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 1 u respondentů sektoru I

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
1220 Manažer výrobního, provozního díčího celku velkých org. (1221-9 dle odvětví)	1	0
Celkem	1	0

Tab. 9 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 2 u respondentů sektoru I

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
2411 Odborní pracov. na úseku účet., financí, rozpočtů, daní, apod., hlavní účetní	2	0
Celkem	2	0

Tab. 10 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 3 u respondentů sektoru I

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
3112 Stavební technici	3	5
3114 Elektronici a technici v radiokomunikacích a telekomunikacích	2	5
3422 Odbytoví a přepravní agenti	1	2
3430 Odborní administrativní pracovníci	1	0
3439 Ostatní odborní administrativní pracovníci jinde neuvedení	1	3
Celkem	8	15

Tab. 11 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 4 u respondentů sektoru I

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
4115 Sekretářky, sekretáři	1	1
Celkem	1	1

Tab. 12 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 5 u respondentů sektoru I

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
5112 Vlakvedoucí, vlakové čety, průvodčí (vč. palubních průvodčí)	1	5
5211 Prodavači v obchodech	1	2
Celkem	2	7

Tab. 13 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 7 u respondentů sektoru I

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
7213 Výrobci a opraváři výrobků a dílů z plechů	1	0
7223 Seřizovači a obsluha obráběcích strojů	1	0
7231 Mechanici a opraváři motorových vozidel (kromě autoklempířů)	1	1
7242 Mechanici, opraváři a seřizovači elektrických částí dopravních prostředků	1	3
7243 Mechanici, seřizovači, opraváři elektronických zařízení	1	1
Celkem	5	5

Tab. 14 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 8 u respondentů sektoru I

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
8180 Obsluha strojů a zařízení pro práce na železničním svršku	1	2
8311 Strojvedoucí	1	10
8320 Řidiči motorových vozidel	9	38
8323 Řidiči autobusů, trolejbusů a tramvají	5	16
8324 Řidiči nákladních automobilů a tahačů	8	17
8333 Obsluha jeřábů, zdvihacích a podobných manipulačních zařízení	1	1
Celkem	25	84

Tab. 15 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 9 u respondentů sektoru I

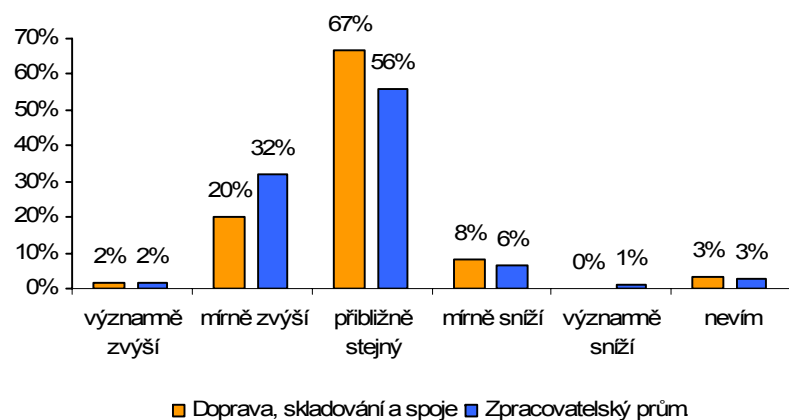
KZAM	Četnost	Potřeba míst *
9312 Pomocní a nekvalifikovaní dělníci na stavbách a údržbě silnic, přehrad	1	0
Celkem	1	0

* Vzhledem k tomu, že jen určitá část respondentů uváděla aktuální potřebu pracovních míst v době provádění průzkumu, je nutné tuto informaci brát jen jako orientační.

6. OČEKÁVÁNÍ ZMĚNY POČTU ZAMĚSTNANCŮ

14) V sektoru doprava, skladování a spoje předpokládají dvě třetiny respondentů zachování stejného stavu zaměstnanců v následujícím roce. Zvýšení počtu svých pracovníků v následujících 12-ti měsících očekává 22% respondentů z tohoto sektoru, což je méně než u respondentů ze zpracovatelského průmyslu (34%). Okolo 8% respondentů předpokládá snížení stavu zaměstnanců.

Graf. 7 Očekávání změny počtu zaměstnanců v následujících 12 měsících

15) Asi 7% respondentů ze sektoru doprava, skladování a spoje předpokládá, že v blízké budoucnosti bude hledat pro obsazení svých volných pracovních míst cizince. Ve srovnání s firmami ze zpracovatelského průmyslu jde o poloviční počet.

Tab. 16 Předpokládáte, že byste na nová volná pracovní místa přijali pracovníky ze zahraničí?

	Doprava, skladování a spoje		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	4	7%	81	13%
ne	56	93%	537	87%
Celkem	60	100%	618	100%

16) Okolo 17% respondentů ze sektoru doprava, skladování a spoje v posledních dvou letech musela řešit problém odchodu vysoce kvalifikovaných pracovníků mimo firmu. Tento problém je menší než u respondentů ze sektoru zpracovatelský průmysl (23%).

Tab. 17 Opustil Váš podnik v posledních 2 letech nějaký vysoce kvalifikovaný pracovník?

	Doprava, skladování a spoje		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	10	16,7%	145	23,4%
ne	48	80,0%	462	74,8%
nevím	2	3,3%	11	1,8%
Celkem	60	100,0%	618	100,0%

7. ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ

17) Zhruba 57% respondentů ze sektoru doprava, skladování a spoje v uplynulých 12 měsících pořádalo pro své zaměstnance kurzy nebo školení, což je méně než u respondentů z celého zpracovatelského průmyslu (68%). Školení a kurzů se zúčastnilo zhruba 13% zaměstnanců respondentů sektoru doprava, skladování a spoje, což je výrazně menší počet než u respondentů ze zpracovatelského průmyslu, kde se školení zúčastnilo více než 60% zaměstnanců.

Tab. 18 Realizovali jste v posledním roce školení pro vlastní zaměstnance?

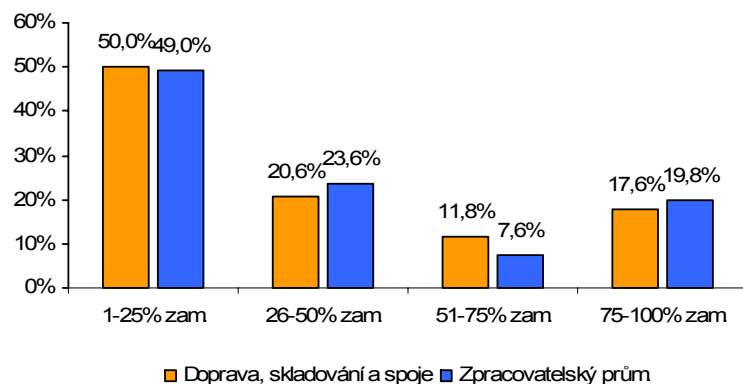
	Doprava, skladování a spoje		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj.%	Počet firem	tj.%
ano	34	56,7%	422	68,3%
ne	26	43,3%	196	31,7%
Celkem	60	100,0%	618	100,0%

Tab. 19 Počty pracovníků, kteří se školení zúčastnili

	Doprava, skladování a spoje		Zpracovatelský průmysl	
	Zaměstnanců	tj.%	Zaměstnanců	tj.%
Celkem	1 009	12,9%	48 202	60,7%

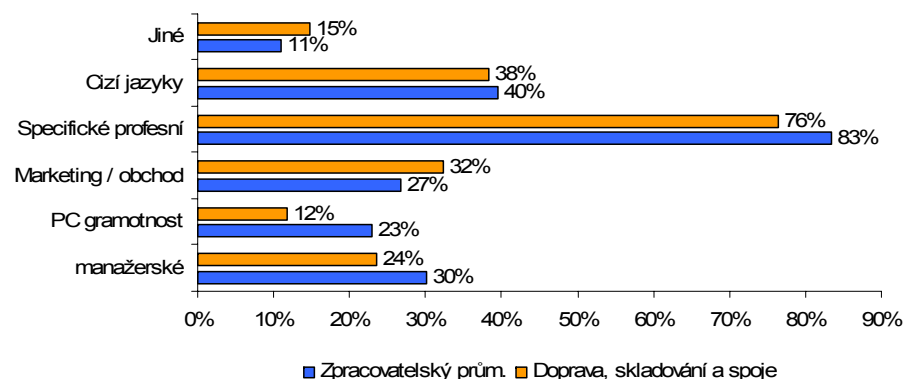
18) U poloviny respondentů ze sektoru doprava, skladování a spoje prošlo v uplynulém roce školeními a kurzy méně 25% zaměstnanců firmy.

Graf. 8 Kolik zaměstnanců respondentů prošlo v uplynulých 12 měsících školením?

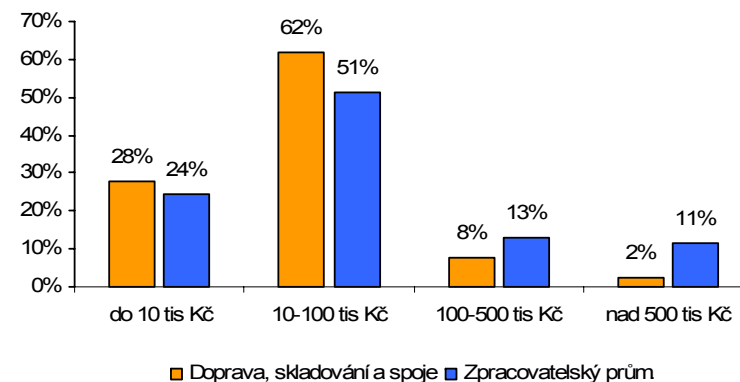
19) Nejvíce využívané byly mezi respondenty kurzy a školení na zvýšení specifických profesních dovedností, a dále kurzy na zvýšení jazykových schopností a marketingu. Zastoupení jiných typů školení je v tomto sektoru méně významné.

Graf. 9 Jakých typů školení se pracovníci subjektů zúčastnili

20) Respondenti ze sektoru doprava, skladování a spoje vynakládali na školení zaměstnanců finanční prostředky zejména v rozmezí do 10-100 tis Kč/rok.

Graf. 10 Rozmezí zdrojů vynaložených na školení zaměstnanců za rok

21) Na školení nebo rozvoj lidských zdrojů využila finanční zdroje ze strukturálních fondů EU jen 2% respondentů. V budoucnu má zájem o využití těchto dotací zhruba třetina respondentů.

Tab. 20 Využíváte dotace EU v oblasti rozvoje lidských zdrojů?

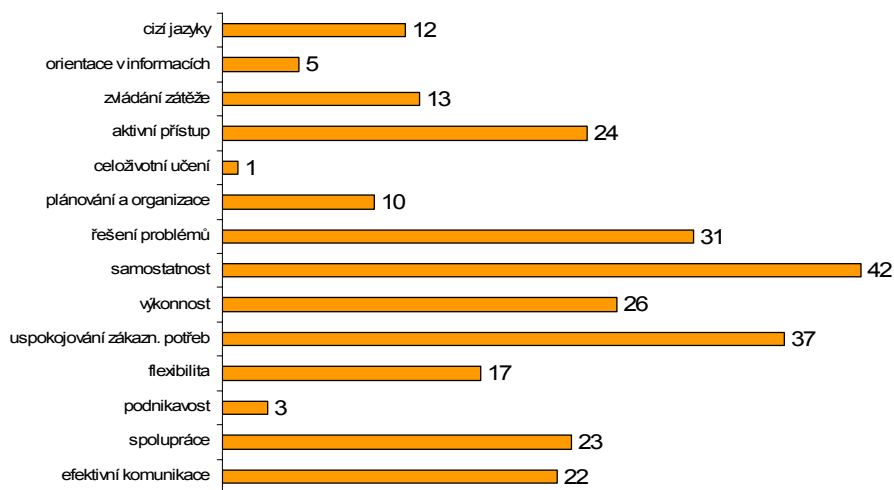
	Doprava, skladování a spoje		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj.%	Počet firem	tj.%
ano	1	1,7%	42	6,8%
ne a neuvažujeme o využití	39	65,0%	393	63,6%
zatím ne, ale uvažujeme o využití	18	30,0%	179	29,0%
bez odpovědi	2	3,3%	4	0,6%
Celkem	60	100,0%	618	100,0%

8. ROZVOJ KOMPETENCÍ ZAMĚSTNANCŮ

22) Nejžádanějšími kompetencemi, které u svých zaměstnanců vyžadují respondenti ze sektoru doprava, skladování a spoje, jsou kompetence k:

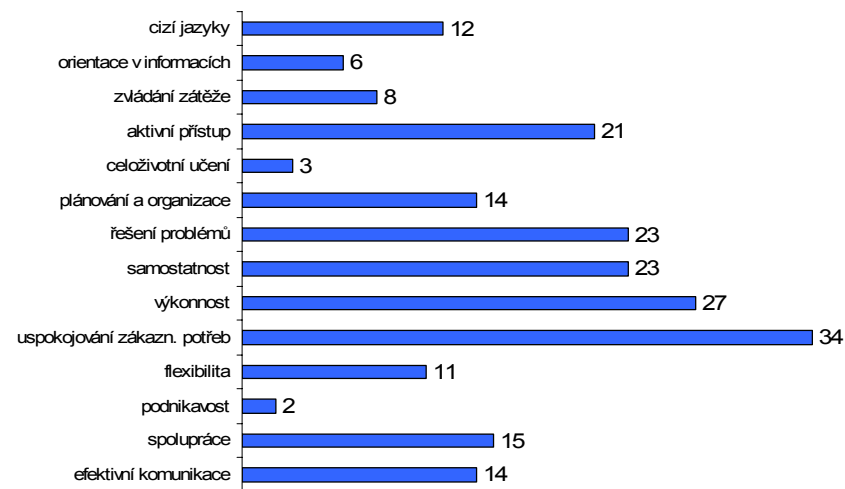
- samostatnosti
- uspokojování zákaznických potřeb
- řešení problémů
- výkonnosti a
- aktivnímu přístupu

Graf. 11 Které kompetence u svých zaměstnanců považujete za důležité?

23) Tyto nejvíce požadované kompetence respondenti podle svého názoru většinou cíleně rozvíjí; nižší je aktivní rozvíjení kompetencí k samostatnosti a řešení problémů (v 55% resp. 74% případů).

Graf. 12 Které kompetence u svých zaměstnanců cíleně rozvíjíte?

Graf. 13 Naplňování požadovaných kompetencí jejich cíleným rozvojem (podíl „důležité kompetence“ / „cíleně rozvíjené kompetence“)

